

**Bruxelles, 26. rujna 2025.
(OR. en)**

13264/25

**AGRI 447
AGRIFIN 104
FIN 1119**

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	25. rujna 2025.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2025) 519 final
Predmet:	IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU FINANCIJSKO IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU O EUROPSKOM FONDU ZA JAMSTVA U POLJOPRIVREDI I EUROPSKOM POLJOPRIVREDNOM FONDU ZA RURALNI RAZVOJ FINANCIJSKA GODINA 2024.

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 519 final.

Priloženo: COM(2025) 519 final



Bruxelles, 25.9.2025.
COM(2025) 519 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU
FINANCIJSKO IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU O
EUROPSKOM FONDU ZA JAMSTVA U POLJOPRIVREDI I EUROPSKOM
POLJOPRIVREDNOM FONDU ZA RURALNI RAZVOJ
FINANCIJSKA GODINA 2024.

SADRŽAJ

1.	PRORAČUNSKI POSTUPAK	2
1.1.	Financijski okvir 2021. – 2027.	2
1.2.	Nacrt proračuna za 2024., pismo izmjene br. 1/2024 i donošenje proračuna za 2024.	3
2.	IZVRŠENJE PRORAČUNA ZA 2024. ZA EFJP I EPFRR	4
2.1.	Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP)	4
2.1.1.	Mjesečna plaćanja.....	4
2.1.2.	Smanjenja mjesečnih plaćanja.....	4
2.1.3.	Rashodi Komisije u okviru izravnog upravljanja	4
2.2.	Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR) i Instrument Europske unije za oporavak (EURI).....	6
2.2.1.	Plaćanja.....	6
2.2.2.	Smanjenje plaćanja	6
2.2.3.	Rashodi u okviru izravnog upravljanja Komisije	6
3.	POVLAČENJE ODOBRENIH SREDSTAVA EFJP-a I EPFRR-a.....	8
3.1.	Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP)	8
3.2.	Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR) i Instrument Europske unije za oporavak (EURI).....	8
4.	MJERE KONTROLE	11
4.1.	Uvod	11
4.2.	Integrirani administrativni i kontrolni sustav (IAKS)	11
4.3.	Primjena glave V. poglavlja III. Uredbe (EU) br. 1306/2013 i glave IV. poglavlja III. Uredbe (EU) 2021/2116 (kontrole transakcija)	12
5.	PORAVNANJE RAČUNA	12
5.1.	Potvrda o sukladnosti.....	12
5.2.	Financijsko poravnanje.....	14
5.3.	Žalbe podnesene Sudu Europske unije protiv odluka o poravnanju	14
6.	ODNOSI S PARLAMENTOM I EUROPSKIM REVIZORSKIM SUDOM.....	15
6.1.	Odnos s Parlamentom.....	15
6.2.	Odnos s Europskim revizorskim sudom.....	15

1. PRORAČUNSKI POSTUPAK

Reformiranim ZPP-om za razdoblje 2023. – 2027. uveden je strateški pristup i novi model ostvarivanja politike usmjeren na uspješnost i rezultate. U novom ZPP-u dva postojeća fonda – Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR) u velikoj su mjeri objedinjena jedinstvenim okvirom strateških planova u okviru ZPP-a kojima se financira potpora dohotku, ruralni razvoj i potpora određenim sektorima. Međutim, tržišne mjere i dalje se provode izvan strateških planova u okviru ZPP-a. Godina 2024. bila je druga godina provedbe strateških planova u okviru ZPP-a.

1.1. Financijski okvir 2021. – 2027.

Rashodi zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) financiraju se putem višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. kako je predviđeno Uredbom Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093¹. Konkretno, rashodi ZPP-a dio su gornje granice utvrđene za naslov 3 – Prirodni resursi i okoliš. Unutar te ukupne gornje granice utvrđena je posebna gornja granica za rashode povezane s tržištem i izravna plaćanja koji se financiraju iz EFJP-a.

Gornja granica EFJP-a prilagođena je nakon prijenosa određenih iznosa iz izravnih plaćanja u ruralni razvoj koji se financira iz EPFRR-a i prijenosa iz ruralnog razvoja u izravna plaćanja. Osim toga, određene prilagodbe provedene su i u okviru revizije VFO-a u sredini programskog razdoblja u 2024., kako je utvrđeno u Uredbi Vijeća (EU, Euratom) 2024/765². Stoga su, na temelju Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/128³ o utvrđivanju neto iznosa raspoloživog za rashode EFJP-a i njezinih naknadnih izmjena, iznosi za ZPP uključeni u naslov 3 višegodišnjeg financijskog okvira (2021. – 2027.) sljedeći:

Tablica 1.

(u milijunima EUR; tekuće cijene)

Naslov 3*	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
Ukupno	55 713,0	53 365,9	53 626,9	53 757,9	53 890,9	54 021,9	54 155,9
od čega:							
– Rashodi povezani s tržištem i izravna plaćanja, a), b), c), d)	40 368,0	40 638,2	40 692,2	40 602,1	40 528,9	40 541,2	40 495,8
– Ruralni razvoj a), b), c)	15 345,0	12 727,7	12 934,7	13 155,8	13 226,0	13 331,7	13 505,1
Vanjski namjenski prihodi	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.
NGEU e)	2 387,70	5 682,80					

* Prirodni resursi i okoliš povezani sa ZPP-om

a) Nakon godišnjih prijenosa iz EFJP-a u EPFRR za financijske godine 2021. – 2023. u ukupnom iznosu od 3 463,1 milijun EUR na temelju članka 14. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1307/2013 i za financijske godine 2024. – 2027. u ukupnom iznosu od 7 123,8 milijuna EUR na temelju članka 103. stavka 1. točke (a) i članka 103. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/2115.

¹ SL L 433I, 22.12.2020., str. 11.

² SL L, 2024/765, 29.2.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj>.

³ SL L 40, 4.2.2021., str. 8.

- b) Nakon godišnjih prijenosa iz EPFRR-a u EFJP za financijske godine 2021. – 2023. u ukupnom iznosu od 1 633,4 milijuna EUR na temelju članka 14. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1307/2013 i za financijske godine 2024. – 2027. u ukupnom iznosu od 2 360,9 milijuna EUR na temelju članka 103. stavka 1. točke (b) i članka 103. stavka 3. Uredbe (EU) 2021/2115.
- c) Nakon godišnjih prijenosa iz EFJP-a u EPFRR za financijske godine 2021. – 2023. u ukupnom iznosu od 171,9 milijuna EUR na temelju članka 7. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1307/2013 i za financijske godine 2024. – 2027. u ukupnom iznosu od 20 milijuna EUR na temelju članka 17. stavka 5. Uredbe (EU) 2021/2115.
- d) Nakon smanjenja u ukupnom iznosu od 440 milijuna EUR za godine 2025. – 2027. nakon revizije VFO-a u sredini programskog razdoblja.
- e) Članak 58. točka (a) Uredbe (EU) br. 1305/2013.

1.2. Nacrt proračuna za 2024., pismo izmjene br. 1/2024 i donošenje proračuna za 2024.

Europska komisija donijela je početni nacrt proračuna za 2024. i predložila ga proračunskom tijelu 5. srpnja 2023. Vijeće je 5. rujna 2023. donijelo stajalište o nacrtu proračuna za 2024. Komisija je 9. listopada 2023. podnijela pismo izmjene br. 1/2024 nacrta općeg proračuna Europske unije, a Europski parlament donio je 18. listopada 2023. svoje stajalište.

Predsjednik Vijeća sazvao je Odbor za mirenje 23. listopada 2023. Odbor za mirenje postigao je dogovor o zajedničkom tekstu, koji je Vijeće odobrilo 20. studenog 2023., a Parlament 23. studenog 2023.

Ukupna izglasana odobrena sredstva za preuzimanje obveza iz proračuna za EFJP iznosila su 40 517,3 milijuna EUR, a odobrena sredstva za plaćanje iznosila su 40 505,5 milijuna EUR.

Ukupna izglasana odobrena sredstva za preuzimanje obveza iz proračuna za EPFRR iznosila su 13 155,8 milijuna EUR, a odobrena sredstva za plaćanje iznosila su 11 991,9 milijuna EUR.

Dodatne pojedinosti o iznosima povezanim s Komisijinim nacrtom proračuna za 2024., stajalištima Vijeća i Europskog parlamenta, pismom izmjene i odobrenim proračunom nalaze se u Prilogu 1.

Kad je riječ o namjenskim prihodima, u trenutku utvrđivanja proračuna za 2024. iznos za koji se očekivalo da će se naplatiti u proračunskoj godini 2024. procijenjen je na 400 milijuna EUR za EFJP i 200 milijuna EUR za EPFRR.

Procijenjeni namjenski prihodi EFJP-a uzeti su u obzir za potrebe financiranja osnovne potpore dohotku za održivost kad je proračunsko tijelo donijelo proračun za 2024. Pojedinosti o izvršenju, upotrebi i mogućem prijenosu namjenskih prihoda dostupne su u prilogima 2. i 3.

2. IZVRŠENJE PRORAČUNA ZA 2024. ZA EFJP I EPFRR

2.1. Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP)

U članku 21. stavku 1. Uredbe (EU) 2021/2116⁴ navodi se da Komisija izvršava mjesečna plaćanja za rashode koje su ostvarile akreditirane agencije za plaćanja država članica u referentnom mjesecu. Mjesečna plaćanja izvršavaju se svakoj državi članici najkasnije trećeg radnog dana drugog mjeseca nakon mjeseca u kojem su rashodi ostvareni.

Mjesečna plaćanja su nadoknada neto rashoda (nakon odbitka prihoda) koji su već provedeni, a stavljaju se na raspolaganje na temelju mjesečnih izjava koje dostavljaju države članice⁵. Mjesečno knjiženje rashoda i prihoda provjerava se i ispravlja na temelju tih izjava. Osim toga, ta plaćanja postaju konačna nakon provjera Komisije u okviru postupka poravnanja računa.

Plaćanja država članica od 16. listopada 2023. do 15. listopada 2024. obuhvaćena su sustavom za mjesečna plaćanja.

Za cijelu financijsku godinu ukupni utvrđeni iznosi mjesečnih plaćanja iznosili su 40 437,6 milijuna EUR. Uzimajući u obzir vraćene iznose na temelju odluka o poravnanju, državama članicama stvarno je isplaćen ukupni iznos od 40 011,7 milijuna EUR.

2.1.1. Mjesečna plaćanja

Komisija je donijela odluku o plaćanju za svako od 12 razdoblja financijske godine.

Više informacija dostupno je u Prilogu 4.

2.1.2. Smanjenja mjesečnih plaćanja

Za neke mjere koje se financiraju iz EFJP-a financijske gornje granice utvrđene su u zakonodavstvu Unije. Ako se na temelju izjave o rashodima utvrdi da su te financijske gornje granice prekoračene, na dio rashoda koji premašuje gornje granice i koji se smatra „neprihvatljivim rashodima” primjenjuju se smanjenja mjesečnih plaćanja. U 2024. zbog prekoračenja financijskih gornjih granica izvršena su smanjenja mjesečnih plaćanja državama članicama u neto iznosu od 5,8 milijuna EUR.

2.1.3. Rashodi Komisije u okviru izravnog upravljanja

Komisija za određene mjere izvršava plaćanja u okviru izravnog upravljanja. Ona su uglavnom povezana s operativnom tehničkom pomoći i mjerama promocije koje se provode u okviru programa i djelovanja u kojima sudjeluje više korisnika. Pojediniosti su dostupne u tablicama 2. i 3. Pojediniosti o izglasanim odobrenim sredstvima izvršenima u okviru izravnog upravljanja Komisije u financijskoj godini 2024. za operativne i administrativne rashode navedene su u prilogima 5. i 6.

⁴ SL L 435, 6.12.2021., str. 187.

⁵ Te mjesečne izjave o rashodima države članice dostavljaju do 7. dana u mjesecu N+1.

Tablica 2.

(u EUR; tekuće cijene)

Operativna tehnička pomoć EFJP	
Proračunska stavka: 08.020603	
Opis	
Sustav poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka (FADN)	
Satelitske snimke i nabava podataka	
Istraživanja o strukturi poljoprivrednih gospodarstava i istraživanja u poljoprivredi	
Informacijska tehnologija	
Mjere informiranja o ZPP-u	
Korporativna komunikacija	
Revizija i kontrole	
Studije i evaluacije	
Ukupno preuzete obveze	146 630 268,57
Ukupno plaćeno	120 339 755,99

Tablica 3.

(u EUR; tekuće cijene)

Promocija poljoprivrednih proizvoda — Programi u kojima sudjeluje više korisnika i mjere koje Komisija provodi u okviru izravnog upravljanja	
Proračunska stavka: 08.020303	
Opis	
Programi promocije (više korisnika), misije na visokoj razini, tehnička pomoć i stručnjaci	
Ukupno izglasana odobrena sredstva za koja su preuzete obveze	77 773 000,00
Ukupno namjenski prihodi za koje su preuzete obveze (sredstva C5)	3.066.568,32
Ukupno plaćeno	55 922 342,57

2.2. Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR) i Instrument Europske unije za oporavak (EURI)

U članku 31. stavku 1. Uredbe (EU) 2021/2116⁶ navedeno je da Komisija nakon svoje provedbene odluke o odobrenju strateškog plana u okviru ZPP-a državi članici plaća početni iznos pretfinanciranja za cjelokupno razdoblje strateškog plana u okviru ZPP-a. Člankom 32. Uredbe (EU) 2021/2116 predviđena su i međuplaćanja za svaki strateški plan u okviru ZPP-a kako bi se nadoknadili rashodi koje su akreditirane agencije za plaćanja ostvarile pri provedbi strateških planova u okviru ZPP-a.

Kad je riječ o završetku programa ruralnog razvoja odobrenih na temelju Uredbe (EU) br. 1306/2013, u članku 34. te uredbe navedeno je da kombinirani ukupni iznos pretfinanciranja i međuplaćanja ne smije prekoračiti 95 % doprinosa EPFRR-a svakom programu ruralnog razvoja. Ovisno o raspoloživosti proračunskih sredstava, Komisija, uzimajući u obzir smanjenja ili suspenzije primijenjene na temelju članka 41., izvršava međuplaćanja kako bi nadoknadila rashode koje su akreditirane agencije za plaćanja ostvarile tijekom provedbe programa.

Kako je navedeno u članku 37. Uredbe (EU) br. 1306/2013, Komisija nakon primitka posljednjeg godišnjeg izvješća o napretku u provedbi programa ruralnog razvoja i ovisno o raspoloživosti sredstava isplaćuje preostali iznos na temelju važećeg financijskog plana, godišnje računovodstvene dokumentacije za posljednju godinu provedbe relevantnog programa ruralnog razvoja i odgovarajuće odluke o poravnanju.

2.2.1. Plaćanja

Komisija isplaćuje nadoknadu za svaku tromjesečnu izjavu o rashodima u financijskoj godini.

Više informacija dostupno je u Prilogu 7.

2.2.2. Smanjenje plaćanja

U 2024. smanjenja plaćanja državama članicama na temelju tromjesečnih izjava za 2024. izvršena su u neto iznosu od 285,2 milijuna EUR. Za mjere koje se financiraju iz EPFRR-a financijske gornje granice utvrđuju se u skladu s propisima. Rashodi koji premašuju te gornje granice smatraju se „neprihvatljivim rashodima” i dovode do smanjenja plaćanja.

2.2.3. Rashodi u okviru izravnog upravljanja Komisije

Komisija izvršava plaćanja u okviru izravnog upravljanja za određene mjere i djelovanja, uglavnom u vezi s operativnom tehničkom pomoći. Za pojedinosti vidjeti tablice 4. i 5. Pojedinosti o izglasanim odobrenim sredstvima izvršenima u okviru izravnog upravljanja

⁶ SL L 435, 6.12.2021., str. 187.

Komisije u financijskoj godini 2024. za operativne rashode navedene su u prilogima 5. i 6.

Tablica 4.

(u EUR; tekuće cijene)

<i>Technička pomoć EPFRR</i> <i>Izvršenje odobrenih sredstava za preuzimanje obveza</i>	
Proračunska stavka: 08.030200	(u EUR)
Opis	
Aktivnosti umrežavanja za potporu zajedničkoj poljoprivrednoj politici (ZPP)	
Informacijska tehnologija	
Platforma za tehničko savjetovanje u pogledu financijskih instrumenata	
Korporativna komunikacija	
Studije i evaluacije	
Revizija i kontrole	
Europska evaluacijska mreža	
Baza podataka o ekološkoj poljoprivredi	
Ukupno preuzete obveze	27 989 102,58
Ukupno plaćeno	21 483 103,23

Tablica 5.

(u EUR; tekuće cijene)

<i>Technička pomoć EURI</i> <i>Izvršenje odobrenih sredstava za preuzimanje obveza</i>	
Proračunska stavka: 08.030300	(u EUR)
Opis	
Dugoročna vizija za ruralna područja EU-a	
Informacijska tehnologija	
Ukupno preuzete obveze	-
Ukupno plaćeno	926 542,00

3. POVLAČENJE ODOBRENIH SREDSTAVA EFJP-A I EPFRR-A

3.1. Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP)

Izvršenje odobrenih sredstava EFJP-a iznosilo je 40 810,0 milijuna EUR. Ti su rashodi financirani početnim proračunskim odobrenim sredstvima i namjenskim prihodima EFJP-a. Od 568,8 milijuna EUR namjenskih prihoda EFJP-a prikupljenih 2024. (od čega 555,8 milijuna EUR u okviru podijeljenog upravljanja) za potrebe plaćanja upotrijebljeno je 1,9 milijuna EUR.

U okviru poglavlja 08 01 obveze EFJP-a za rashode za administrativnu potporu iz članka 08 01 01 iznosile su 4,3 milijuna EUR.

U okviru poglavlja 08 02 ukupni rashodi EFJP-a za intervencije povezane s tržištem na temelju planova u okviru ZPP-a (proračunski članak 08 02 02) i izvan planova u okviru ZPP-a (proračunski članak 08 02 03) iznosili su 2 739,5 milijuna EUR. Osim toga, 3 milijuna EUR namjenskih prihoda potrošeno je na promociju u okviru programa u kojima sudjeluje više korisnika⁷.

Izravna plaćanja u financijskoj godini 2024. provedena su na temelju planova u okviru ZPP-a (proračunski članak 08 02 04) u skladu s pravilima iz Uredbe (EU) 2021/2115 i izvan planova u okviru ZPP-a (proračunski članak 08 02 05) u skladu s pravilima iz Uredbe (EU) br. 1307/2013⁸. Povezani rashodi iznosili su 37 427,3 milijuna EUR.

Osim toga, 465,5 milijuna EUR iskorišteno je iz pričuve za poljoprivredu za financiranje raznih izvanrednih mjera potpore.

Naposljetku, preuzete su obveze u iznosu od 169,6 milijuna EUR u okviru članaka 08 02 06 – Strategija politike, koordinacija i revizija (od čega 146,6 milijuna EUR za tehničku pomoć) i u iznosu od 0,7 milijuna EUR u okviru članka 08 02 99 – Završetak prethodnih programa i aktivnosti.

Nedovoljno izvršenje sredstava EFJP-a iznosilo je 566,9 milijuna EUR u odobrenim sredstvima iz namjenskih prihoda, koja su prenesena u 2025. Nadalje, neiskorištena odobrena sredstva iz pričuve za poljoprivredu iznosila su 366,5 milijuna EUR. Puni iznos prenesen je u pričuvu za poljoprivredu za 2025., u skladu s odredbama članka 16. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/2116, djelomično za financiranje preostalih rashoda povezanih s izvanrednim mjerama u 2024.

Pojedinosti o izvršenju proračuna po područjima politike i o korištenju namjenskih prihoda mogu se vidjeti u Prilogu 8., Prilogu 9., Prilogu 10., Prilogu 11. i Prilogu 12.

3.2. Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR) i Instrument Europske unije za oporavak (EURI)

Izvršena su odobrena sredstva za preuzimanje obveza EPFRR-a u iznosu od 13 155,9 milijuna EUR (Prilog 13.). Te su obveze financirane izglasanim početnim proračunskim odobrenim sredstvima i unutarnjim namjenskim prihodima EPFRR-a.

⁷ Ukupni rashodi za programe promocije u kojima sudjeluje više korisnika (izravno upravljanje) iznosili su 80,8 milijuna EUR.

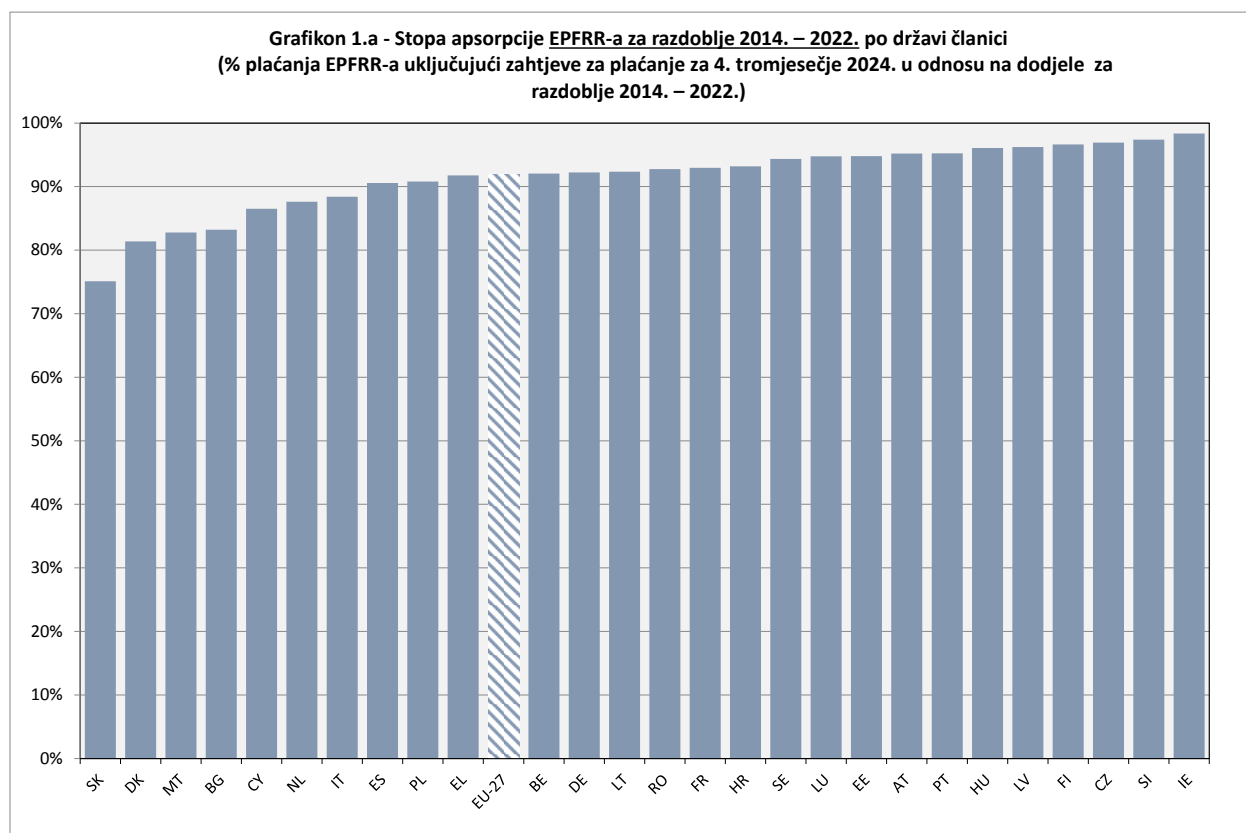
⁸ SL L 347, 20.12.2013., str. 608.

U okviru poglavlja 08 01 preuzete obveze EPFRR-a za administrativnu potporu programu iznosile su 2,2 milijuna EUR.

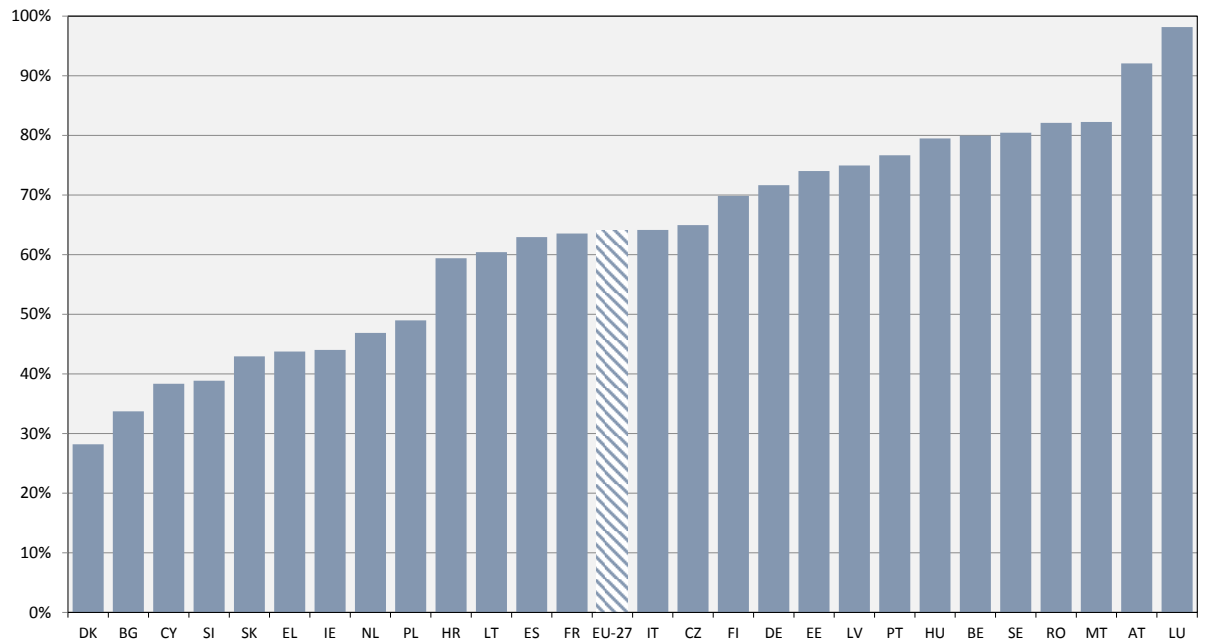
U okviru poglavlja 08 03, osim iznosa preuzetih obveza za provedbu vrsta intervencija na temelju strateških planova u okviru ZPP-a (13 125.5 milijuna EUR), preuzete su obveze u iznosu od:

- 28,0 milijuna EUR za operativnu tehničku pomoć,
- 0,2 milijuna EUR za povrate za programe ruralnog razvoja u prethodnim razdobljima (prije 2023.).

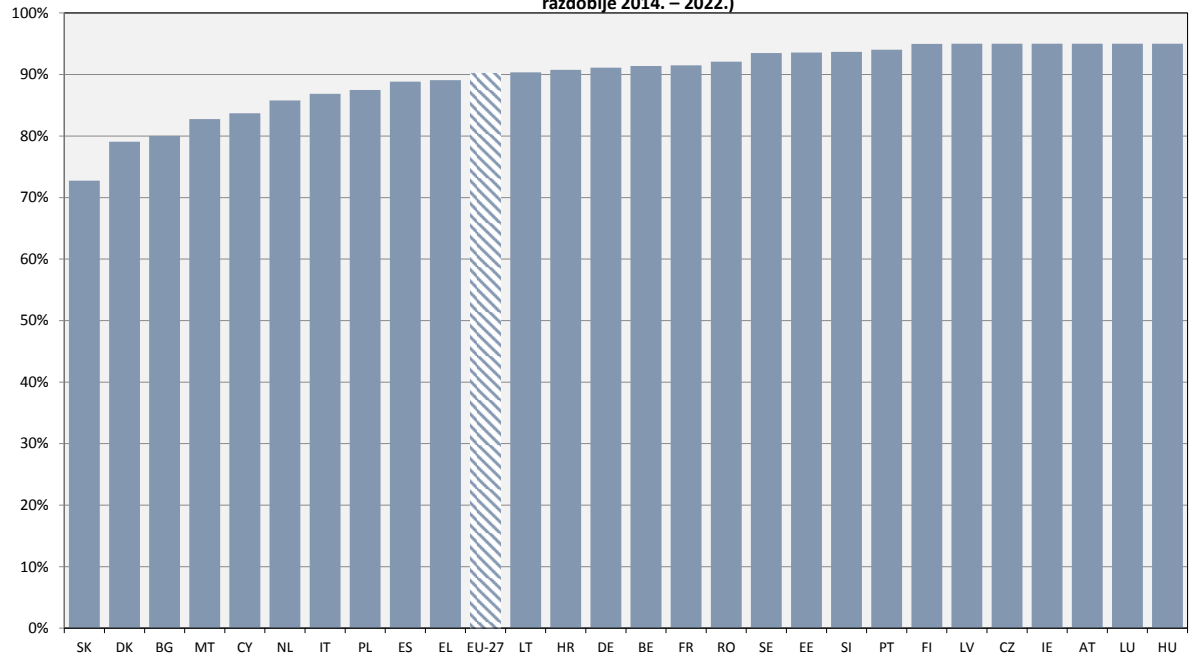
Stopa apsorpcije EPFRR-a za razdoblje 2014. – 2022. i EPFRR-a za razdoblje 2023. – 2027. po državama članicama (grafikoni 1.a – 1.d):

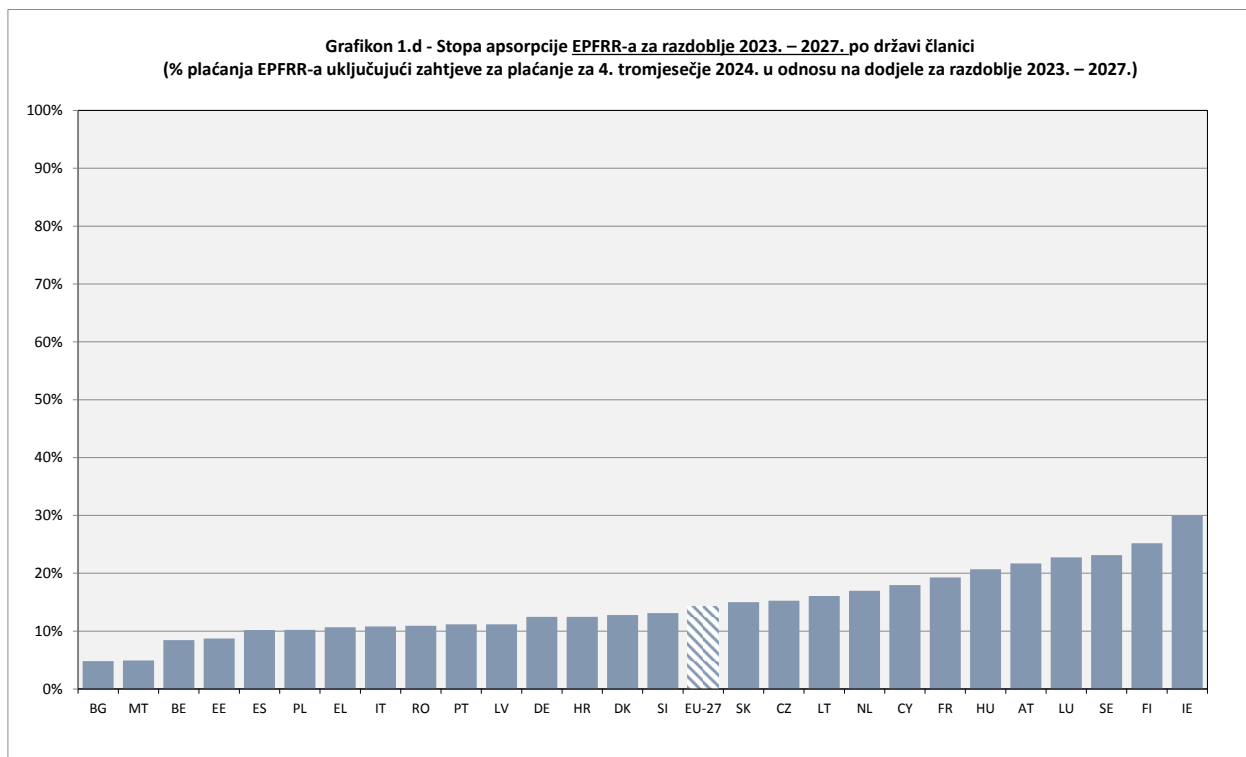


Grafikon 1.b - Stopa apsorpcije EURI-ja za razdoblje 2021. – 2022. po državi članici
 (% plaćanja EURI-ja uključujući zahtjeve za plaćanje za 4. tromjesečje 2024. u odnosu na dodjele za razdoblje 2021. – 2022.)



Grafikon 1.c - Stopa apsorpcije EPFRR-a za razdoblje 2014. – 2022. po državi članici
 (% plaćanja EPFRR-a i EURI-ja uključujući zahtjeve za plaćanje za 4. tromjesečje 2024. u odnosu na dodjele za razdoblje 2014. – 2022.)





Pojedinosti o izvršenju proračuna po državama članicama i područjima politike te o korištenju namjenskih prihoda dostupne su u prilogima od 14. do 17.

4. MJERE KONTROLE

4.1. Uvod

U skladu sa zakonodavstvom EU-a, kao i prethodnih godina, poljoprivredni rashodi za 2024. podvrgnuti su sveobuhvatnom sustavu mjera kontrole.

Kontrole provode agencije za plaćanja ili delegirana tijela koja djeluju pod njihovim nadzorom te se uvode djelotvorne, odvraćajuće i razmjerne sankcije ako se kontrolama otkrije neusklađenost s pravilima EU-a. Osim toga, za većinu sustava koji ne podliježu integriranom administrativnom i kontrolnom sustavu, uz kontrole primarne i sekundarne razine moraju se provoditi *ex post* kontrole.

4.2. Integrirani administrativni i kontrolni sustav (IAKS)

Uredba (EU) br. 1306/2013, Delegirana uredba Komisije (EU) br. 640/2014⁹ i Provedbena uredba Komisije (EU) br. 809/2014¹⁰ te Uredba (EU) 2021/2116, Delegirana

⁹ SL L 181, 20.6.2014., str. 48.

¹⁰ SL L 227, 31.7.2014., str. 69.

uredba Komisije (EU) 2022/1172¹¹ i Provedbena uredba Komisije (EU) 2022/1173¹² sadržavaju pravila o IAKS-u.

Godišnje izvješće o radu Glavne uprave za poljoprivredu i ruralni razvoj¹³ za 2024. sadržava detaljne informacije o rashodima obuhvaćenima IAKS-om u Prilogu 7. dijelu 2., A.2.3.a) (str. 144. – 148.). Relevantne komponente IAKS-a primjenjuju se i na mjere ruralnog razvoja koje se temelje na površini ili broju životinja. Takve mjere uključuju, među ostalim, poljoprivredno-okolišne mjere i mjere za dobrobit životinja, mjere za područja s težim uvjetima gospodarenja i područja s ekološkim ograničenjima te pošumljavanje poljoprivrednog zemljišta.

4.3. Primjena glave V. poglavlja III. Uredbe (EU) br. 1306/2013 i glave IV. poglavlja III. Uredbe (EU) 2021/2116 (kontrola transakcija)

U 2024. primjenjivao se sustav kontrola transakcija utvrđen u glavi V. poglavlju III. Uredbe (EU) br. 1306/2013 i glavi IV. poglavlju III. Uredbe (EU) 2021/2116. Sastojao se od sustava *ex post* kontrola kojim se dopunjuju prethodno opisani sektorski sustavi kontrole.

Službe za kontrolu država članica provele su 2024. kontrole operacija za koje su izvršena plaćanja u financijskoj godini 2022. Godišnja izvješća za odgovarajuće razdoblje kontrole (od srpnja 2023. do lipnja 2024.) pokazuju da su države članice provele 89 % planiranih kontrola do kraja razdoblja obuhvaćenog izvješćem o kontroli. Stopa nepravilnosti utvrđenih u tim provedenim kontrolama iznosi 1,1 %.

5. PORAVNANJE RAČUNA

5.1. Potvrda o sukladnosti

Pravilnu provedbu i izvršenje transakcija trebaju prije svega osigurati države članice putem sustava kontrole i odvrćajućih sankcija. Ako države članice ne ispune taj zahtjev, Komisija primjenjuje financijske ispravke kako bi zaštitila financijske interese EU-a.

Potvrda o sukladnosti u okviru ZPP-a koja se primjenjuje u financijskoj godini 2024. odnosi se na zakonitost i pravilnost transakcija. Svrha joj je iz financiranja EU-a isključiti rashode koji nisu ostvareni u skladu s pravilima EU-a.

Pojedinosti o revizijama provedenima 2024. nalaze se u godišnjem izvješću o radu, tablica 2.1.2.a). 1-2 (stranica 37.).

¹¹ SL L 183, 8.7.2022., str. 12.

¹² SL L 183, 8.7.2022., str. 23.

¹³ Godišnja izvješća o radu Glavne uprave za poljoprivredu i ruralni razvoj dostupna su na: https://commission.europa.eu/publications/annual-activity-report-2024-agriculture-and-rural-development_hr

Odluke o potvrđivanju sukladnosti donesene 2024., uključujući financijske ispravke u nekoliko sektora, navedene su u godišnjem izvješću o radu, tablica Prilog 7. – dio 3 A.b.1)-1 (stranica 176.).

Sljedeće odluke o potvrđivanju sukladnosti imale su financijski učinak na proračun za 2024.:

- Odluka (EU) 2023/2494 od 15. studenog 2023. – *ad hoc* odluka 72 za države članice, s utvrđenim neto iznosom od 89,6 milijuna EUR u korist EFJP-a i 50,6 milijuna EUR u korist EPFRR-a,
- Odluka (EU) 2023/2492 od 15. studenog 2023. – *ad hoc* odluka 72 za Ujedinjenu Kraljevinu, s utvrđenim neto iznosom od 0,9 milijuna EUR u korist EPFRR-a,
- Odluka (EU) 2024/1690 od 12. lipnja 2024. – *ad hoc* odluka 73, s utvrđenim neto iznosom od 130,5 milijuna EUR u korist EFJP-a i 78,8 milijuna EUR u korist EPFRR-a.

Nakon što se uzme u obzir izvršenje niza presuda Suda Europske unije u korist država članica i ukidanje suspenzija plaćanja, ukupni financijski učinak tih odluka na sredstva iznosio je 220,1 milijun EUR u korist EFJP-a i 115,9 milijuna EUR u korist EPFRR-a.

Financijski ispravci iz odluka o potvrđivanju sukladnosti u 2024. navedeni su u Prilogu 18.

Za Provedbenu odluku Komisije (EU) 2023/2494 i Provedbenu odluku Komisije (EU) 2024/1690 zbog relativne veličine ispravaka u odnosu na bruto domaći proizvod određenih država članica Komisija je na zahtjev predmetnih država članica odlučila da se sljedeći ispravci mogu platiti u tri jednaka godišnja obroka.

Tablica 6. (u milijunima EUR; tekuće cijene)

Broj odluke	Država članica	Iznos koji se plaća u obrocima	
		EFJP	EPFRR
72	Bugarska	2,8	18,0
73	Bugarska	17,8	1,7
73	Rumunjska	10,6	30,7
73	Slovačka	0,0	14,5

Države članice dostavile su 15. veljače 2024. informacije o preostalim iznosima za povrat na kraju financijske godine 2023. Riječ je o iznosu od 410,4 milijuna EUR za EFJP, EPFRR i Privremeni instrument za ruralni razvoj (PIRR), kako je prikazano u godišnjem izvješću o radu, tablica Prilog 7. – dio 3 A.b.2)-1 (stranica 179.).

Preostali iznos koji korisnici još trebaju vratiti na kraju financijske godine 2024. iznosio je 2 014 milijuna EUR za sve fondove. Financijske posljedice za države članice zbog neizvršenja povrata za predmete EFJP-a, EPFRR-a i PIRR-a u roku od četiri godine od datuma zahtjeva za povrat (za nove predmete¹⁴) ili prvog upravnog ili sudskog nalaza (za stare predmete) ili u roku od osam godina ako se predmet vodi na nacionalnim sudovima iznosile su 31,1 milijuna EUR. U financijskoj godini 2024. iznos od oko 11,6 milijuna EUR za EFJP, EPFRR i PIRR u cijelosti je snosio proračun EU-a¹⁵.

5.2. Financijsko poravnanje

Pregled odluka o financijskom poravnanju donesenih u 2024. može se vidjeti u tablici 7.

Tablica 7. *(u milijunima EUR; tekuće cijene)*

Fond	Broj odluke	Datum donošenja	Financijska godina	Prijavljeni rashodi koji su poravnani	Predmetna agencija za plaćanja
EFJP	Odluka (EU) 2024/1458	24.5.2024.	2023.	40 774,46	Sve agencije za plaćanja država članica
EFJP	Odluka (EU) 2024/2849	11.11.2024.	2023.	–1,49	4 agencije za plaćanja Ujedinjene Kraljevine
EPFRR 2014. – 2022.	Odluka (EU) 2024/1431	24.5.2024.	2023.	15 780,10	Sve agencije za plaćanja država članica
EPFRR 2023. – 2027.	Odluka (EU) 2024/1433	24.5.2024.	2023.	–10 845,47	Sve agencije za plaćanja država članica
EPFRR	Odluka (EU) 2024/2851	11.11.2024.	2023.	278,90	4 agencije za plaćanja Ujedinjene Kraljevine

5.3. Žalbe podnesene Sudu Europske unije protiv odluka o poravnanju

Sažetak predmeta podnesenih Općem sudu i Sudu nalazi se u Prilogu 19.

¹⁴ Slučajevi nepravilnosti za koje prvi upravni ili sudski nalaz nije utvrđen prije 16. listopada 2014. Ako je prvi upravni ili sudski nalaz utvrđen prije tog datuma, predmete treba klasificirati kao „stare predmete”.

¹⁵ Predmeti za koje je odlučeno da povrat nije moguć u skladu s odredbom članka 54. stavka 3. Uredbe (EU) br. 1306/2013.

6. ODNOSI S PARLAMENTOM I EUROPSKIM REVIZORSKIM SUDOM

6.1. Odnos s Parlamentom

Europski parlament (EP) s Vijećem čini proračunsko tijelo EU-a. Stoga je jedan od glavnih sugovornika Komisije u raspravi o proračunskim pitanjima, što uključuje i EFJP i EPFRR.

Tri odbora EP-a uključena su u rasprave i pripremu plenarne sjednice o proračunskim pitanjima u poljoprivredi. To su Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj, Odbor za proračune i Odbor za proračunski nadzor.

Od 2014. Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj Odboru za proračunski nadzor dostavlja mišljenje o postupku davanja razrješnice.

Odbor za proračunski nadzor (CONT) nadzire ispravno izvršenje proračuna i sastavlja izvješće u kojem Parlamentu predlaže davanje razrješnice i daje preporuke Komisiji ili državama članicama.

Europski parlament dao je razrješnicu Komisiji za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2023. glasovanjem na plenarnoj sjednici o parlamentarnoj odluci, koja je održana 7. svibnja 2025.

6.2. Odnos s Europskim revizorskim sudom

Europski revizorski sud je vanjski neovisni revizor Europske unije. Sažetak nalaza i zaključaka Suda za financijsku godinu 2023. nalazi se u godišnjem izvješću o radu, točka 2.2. (stranica 52.).